A°. 1856. N°. 302.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZATURDAG 20 DECEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 18 december.

H. M. heeft den heer *B. Matthew*, laatstelijk consul van Engeland te Philadelphia, tot consul-generaal voor de Russische havens in de Zwarte Zee benoemd. Men weet dat hij een dier consuls was welke door de Regering der Vereenigde Staten van deelneming aan de zaak der aanwervingen voor de Engelsche dienst werd aangeklaagd en om die reden ontslagen, maar die aanklagt heeft nooit kunnen bewezen worden.

Door prins *Albert*, den Prins van Wallis en de jonge prinsessen *Victoria* en *Alice* vergezeld, is H. M. gisteren te Cowes een bezoek op het schip *Resolute* gaan afleggen, dat, zoo als bereids vermeld werd, door Noord-Amerika aan Engeland is teruggegeven. De Vorstelijke bezoekers werden door den gezagvoerder *Hartstein* ontvangen, die hun op eene kaart den togt aanwees op welken het schip onbruikbaar geworden was. In den loop van het gesprek zeide hij het zeer mogelijk te achten dat sir *J. Franklin* of sommigen zijner medgezellen zich nog bij de Esquimoos in leven bevonden. Na het geheele schip in oogenschouw te hebben genomen, hebben de Koningin en haar bijhebbend gezelschap het, onder de toejuiching der menigte, verlaten. De gezagvoerder werd op het kasteel te Osborne ter maaltijd genoodigd en aan al de officieren verlof gegeven om die Koninklijke verblijfplaats te bezoeken.

— De directie der Engelsche Bank heeft heden het disconto tot op 6 percent verminderd.

— Zoo als te verwachten was, houden de Engelsche dagbladen zich met de boodschap van den president *Pierce* aan het Congres der Vereenigde Staten bezig. De *Times* laat daarbij niet onopgemerkt dat in die boodschap geen enkel woord over de slavernij in de Zuidelijke Staten voorkomt, een onderwerp waarmede Europa zich thans zoo levendig bezig houdt. „ Daaruit, zegt de *Times*, moet men niet opmaken dat de heer *Pierce* de slavernij veroordeeld acht om weg te sterven zonder dat men zich daarmede inlaat; neen, die barbaarsche instelling zal nog lang in haren thans bestaanden vorm en tegenwoordige kracht voortleven, tot dat de Vereenigde Staten drie of vier malen meer inwoners dan nu bevatten. Dan, maar dan ook eerst, zullen, naardien het getal der slaven en dat hunner meesters betrekkelijk slechts langzaam toeneemt, de stemmen der Slavenstaten door die der Vrije Staten versmoord worden, en zal men eene slavernij van welke de menschheid gruwt uit de Noord-Amerikaansche Unie zien verdwijnen."

— In de afgeloopene week zijn in deze hoofdstad 1243 sterfgevallen aangegeven, derhalve 75 minder dan in de voorlaatste en 175 beneden het gemiddeld getal in dezelfde week der tien laatste jaren, waarbij nogtans in aanmerking genomen moet worden hoe onder deze laatste die week in 1847 behoort waarin het getal der sterfgevallen ten gevolge der toen heerschende influenza meer dan verdubbeld werd.

Het aantal der geborenen in de vorige week was 1711, namelijk 890 jongens en 821 meisjes.

— De ter aarde bestelling van den onvermoeiden matigheids-apostel, pater *Mathew*, heeft ll. vrijdag te Cork met onbeschrijfelijke deelneming plaats gehad. De stoet was meer dan drie mijlen lang en werd bijgewoond door het gemeentebestuur, leeraars van verschillende kerkgenootschappen enz. Men berekent dat op en rondom de begraafplaats niet minder dan 50,000 menschen vergaderd waren.

— Met de *Alhambra* heeft men berigten uit Lissabon tot 10 dezer. De cholera is in Portugal geheel geweken. Verscheiden verminderingen op de inkomende regten zijn daar te Lande ingevoerd; de invoer van mais is geheel vrijgesteld, en de met granen geladen buitenlandsche schepen zijn van de betaling van het tonnegeld ontslagen. Don *Henriquez Romo*, een der rijkste kapitalisten van Portugal, is overleden.

— In eene toespraak, onlangs door den heer *Buchanan* tot een aantal studenten gerigt, die hem een bezoek kwamen brengen, verklaarde hij dat het doel van zijn bewind zijn zou alle sectepartijen, in het noorden of zuiden, te vernietigen, en alle partijen in de Unie onder een nationaal en behoudend gouvernement te vereenigen, zoo als zulks vijftig jaren geleden bestond. Mogt het hem gelukken dit doel te bereiken en de beginselen en staatkunde der vaderen te herstellen, dan, zeide hij, zou hij de zware taak van het presidentschap niet te vergeefs hebben op zich geladen.

PARIJS den 18 december.

De Keizer heeft den generaal *de Rostolan*, senateur en bevelhebber der 9de militaire divisie, naar Nice gezonden, om de Keizerin-Weduwe van Rusland, die aldaar den winter zal doorbrengen, in zijnen naam te gaan begroeten. Door den chef van zijnen staf en een aide de kamp vergezeld, is die generaal laatstleden zaturdag derwaarts afgereisd.

Men verzekert dat prins *Frederik Willem* van Pruissen, die zich thans te Parijs bevindt, in last had den Keizer uit te noodigen in het volgend voorjaar het Hof van Berlijn te komen bezoeken, en dat Z. M. die uitnoodiging heeft aangenomen.

— Het vertoog in den *Moniteur* over Neufchatel heeft hier ter beurs een gunstigen indruk gemaakt. Ofschoon dus brieven uit Berlijn oorlogzuchtig luiden, van het op voet van oorlog brengen van niet minder dan vier legerkorpsen spreken, en zelfs de generaals noemen die aan het hoofd daarvan staan zouden, blijft men hier nog hoop op eene vreedzame vereffening voeden, in het vertrouwen dat Zwitserland, door al de groote Mogendheden aan zich zelven overgelaten, eindelijk toegeven en een gewapenden inval voorkomen zal.

— In de *Constitutionnel* leest men het volgende: „ Te Frankfort wordt veel gesproken van twee door den Pruissischen gezant aan de Bondsvergadering gedane mededeelingen. De eerste is de nota van 8 december, bij welke Pruissen zijne diplomatieke agenten in het Buitenland zijn voornemen te kennen geeft om zijne oude regten op Neufchatel met alle middelen waarover eene Europesche Mogendheid beschikken kan te doen gelden, terwijl ten tweede wordt medegedeeld dat Pruissen, voor het oogenblik althans, geen beroep op de Bondsvergadering doen zal, naardien zijne eigene krachten genoegzaam zijn om het voorgesteld doel te bereiken. Vooral deze laatste mededeeling is door al de gevolmagtigden bij de Bondsvergadering met blijken van het grootste genoegen ontvangen, en terstond na den afloop der zitting hebben zij die ter kennis hunner Regeringen gebragt."

— Uit Madrid wordt gemeld dat de heer *Gonzalez Bravo* in het laatst van deze of het begin der volgende maand als ambassadeur naar Londen vertrekt, en dat de heer *de la Torre Aylon* zijne diplomatieke betrekking te Weenen zal blijven bekleeden.

(Per Telegraaf.)

MADRID den 16 december.

Volgens de dagbladen heeft de Koningin een besluit geteekend, waarbij de regten op de artikelen van verbruik hersteld zijn.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 18 december.

Bij Koninklijke besluiten is goedgevonden: 1°, op hun verzoek eervol ontslag te verleenen aan *P. Hondius* Gzn., als dijkgraaf van het polderdistrict van den Brummenschen bandijk (Gelderland); aan mr. *P. C. Bondam*, als dijkgraaf van het 8ste dijksdistrict van Overijssel; aan *P. W. Steenkamp*, als dijkgraaf van de calamiteuse Eendragt-, Margaretha- en Klein Huissens-polders in Zeeland; 2°, te benoemen voor het Nieuwe land van Altena (Noordbrabant), tot dijkgraaf *A. B. van de Koppel*, en tot secretaris penningmeester *W. J. van der Elst*; voor den polder van Neerloon (Noordbrabant), tot heemraden *A. Kerkhoff*, *H. van Aar* en *G. van Haren*, en tot secretaris penningmeester *H. Reys*; tot lid van het dijk- en polderbestuur het Laaghemaal (Noordbrabant), *G. Pompen*; tot tweeden gezworen van den Auvergne-polder (Noordbrabant) *H. M. Dekkers*; tot heemraad in het bestuur van den polder Westzaan *H. Baas*; tot hoogheemraad van den Zuid IJsseldijk (Utrecht), jonkh. mr. *M. J. Caan van Maurik*; tot dijksgedeputeerden bij het dijksbestuur van de Vijfdeelen Zeedijken binnendijks (Friesland), mr. *A. Telting*, en bij het dijksbestuur van de Vijfdeelen Zeedijken buitendijks (Friesland), *J. Kingma*; tot leden van het bestuur van het waterschap de Noordpolder (Groningen), *G. Reinders*, *H. K. Welt*, *T. P. Schottenburg*, *H. H. Addinga* en *J. S. Arkema*, en 3°, aan mr. *W. Allingh*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als inspecteur der jagt en visscherij in de provincie Drenthe.

— De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat de in de maand october jl. vóór het Slijkgat van Goedereede geplaatste peacock's reddingboei bij de laatst gewoed hebbende stormen is vermist geraakt, en thans op dezelfde merken en diepte vervangen is door eene zwart geschilderde ankerboeivormige ton van de 1ste grootte.

— De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de jagt op klein wild, bedoeld bij art. 17 der wet van den 6 maart 1852 (*Staatsblad* n.° 47), voor dit jaar in de provincie Zuidholland zal worden gesloten op woensdag den 31 dezer met zonsondergang.

— Burgemeester en Wethouders in de onderscheidene provincien zijn uitgenoodigd: 1°, naauwkeurig na te gaan, welke onderstand in den regel door de in hunne gemeente gevestigde burgerlijke of algemeene of gemengde armbesturen werkelijk wordt uitgereikt, aan ieder der onderscheidene cathegorien van armen in den modelstaat omschreven, die in de gemeente domicilie van onderstand hebben; 2°, naauwgezet en in gemoede te overwegen of het bedrag daarvan kan geacht worden te strooken met de regelen eener goede armenverzorging en met hetgeen de plaatselijke omstandigheden medebrengen; 3°, in het bevestigend geval, dat bedrag als maximum vast te stellen, zonder met afwijking daarvan, als zijnde zulks in strijd met het doel der wet, eene andere som aan te nemen, en 4°, indien dat bedrag te hoog mogt zijn, het maximum zoo veel lager te stellen als noodig is, om de werkelijke ondersteuning binnen de grenzen van dat doel terug te brengen.

— Heden avond heeft de breede kerkeraad van de Ned. Hervormde gemeente alhier, uit het vroeger vermeld negental, het volgend drietal predikanten geformeerd, te weten: dd. *L. W. E. Rauwenhoff*, th. dr., te Dordrecht; *B. ter Haar Romenij*, te Gouda, en *P. G. te Winkel*, te Bennebroek. De kerkeraad is daarna onmiddelijk tot het doen eener keuze overgegaan en heeft beroepen dr. *L. W. E. Rauwenhoff*, predikant te Dordrecht.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van donderdag* 18 *december*.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over de wet op de middelen voor 1857.

De nog te behandelen overig gebleven onderdeelen van het ontwerp worden achtereenvolgens goedgekeurd, waarbij nog de volgende aanleiding tot discussie geven:

Litt. L (verschillende ontvangsten en toevallige baten). — De heer *van Bosse* meent dat de inkomsten van den Hoogen Raad van Adel niet meer voor memorie moeten worden uitgetrokken; hij meent ook dat de bijdragen voor het observatorium te Leyden moeten vervallen, omdat uit de memorie van beantwoording op de credietwet voor hoofdstuk V blijkt, dat de Regering dien post beschouwt als uitstel te gedoogen. — De heer *Hoffman* is van oordeel dat beide posten behooren te blijven zoo als zij zijn. — De *Minister van Financien* zegt dat de eerste post moet blijven, maar dat hij geen bezwaar heeft om den post voor het observatorium te Leyden voor memorie uit te trekken, en dus *f* 22,000 daarvoor geraamd te doen vervallen. — Litt. L wordt daarop dus gewijzigd goedgekeurd.

Litt. N (de uitkeeringen uit de geldmiddelen van 's Rijks overzeesche bezittingen). — Hierbij komt in behandeling het amendement van de heeren *Thorbecke*, *van Bosse* en *Sloet tot Oldhuis*, strekkende om 13 millioenen uit de voorhanden koloniale baten onder de middelen te rangschikken. — De heer *Thorbecke* betoogt dat dit amendement is voorgedragen in het belang der waarheid en volledigheid van de begrooting en vraagt ten slotte waarom men geen helderheid, zekerheid en vastheid, in plaats van onzekerheid, duisterheid en verborgenheid in het overzigt der finantiële administratie wil. — De heer *van Rappard* komt er tegen op, dat men, bij wijze van amendement, verandering wil brengen in een hoofdbeginsel der finantiële administratie, daar men thans een deel der middelen van 1856 wil toevoegen aan de middelen voor 1857, terwijl vroeger toch is bepaald: 1°, het vermoedelijk batig slot op de begrooting uit te trekken; 2°, het aan hetzelfde dienstjaar toe te voegen, en 3°, de hoegrootheid van het batig slot later bij eene afzonderlijke wet te regelen. Hij merkt aan, dat eerlang de gelegenheid zich zal opdoen, dit punt opzettelijk te behandelen, namelijk bij de regeling der comptabiliteit. Zijns oordeels zal dienstvermenging het gevolg zijn van de aanneming van het amendement, terwijl het wijders niet strekken kan tot geldelijk voordeel, maar alleen leiden moet tot afschaffing van belastingen op groote schaal, wat hij gevaarlijk acht. — De heer *Dirks* verklaart zich tegen het amendement, omdat hij eerst bij de behandeling der Oostindische comptabiliteits-wet wil uitgemaakt zien, of het goed is het excedent van het eene jaar over te brengen op de begrooting voor het volgende, maar ook omdat de Minister, bij aanneming van het amendement, welligt geene genoegzame middelen zal hebben voor nog zoo vele andere uitgaven als waarvoor de waarschijnlijkheid bestaat, als het kanaal naar Assen, de Maatschappij van Weldadigheid, de afkoop van den Sondtol, de emancipatie der slaven en de subsidien voor de spoorwegen. — De heer *van Reede van Oudtshoorn* vreest ook dat de aanneming van het amendement tot afschaffing van belastingen zal leiden en dat vindt hij een gevaarlijken weg; hij wil over de meerdere koloniale baten bij eene afzonderlijke wet blijven beschikken, en staat het gevoelen voor om alleen zooveel aan belastingen af te schaffen als door rentebesparing verkregen wordt. — De heer *Rochussen* heeft bezwaar tegen het amendement, omdat daarin begrepen is eene bijdrage uit het domeinfonds en hij het een verkeerd beginsel acht om de opbrengst van gerealiseerde kapitalen te bezigen tot dekking der gewone middelen. Hij is echter voor het beginsel van het amendement, omdat de Grondwet de regeling bij de wet bepaalt van hetgene beschikbaar is en niet van wat nog beschikbaar kan komen, terwijl hij het verwijt dat er dienstvermenging uit zal ontstaan een voorwendsel noemt, daar de wet van 1841 op de Rekenkamer niet op het oog had dienstvermenging in de inkomsten, maar in de uitgaven. Zoo hij dus voor het beginsel van het amendement is, heeft hij echter bezwaren tegen het amendement zelf, welke de mate van toepassing en het tijdstip en den vorm van toepassing betreffen, weshalve hij tegen het amendement stemmen, maar later trachten zal het beginsel daarvan nader te verdedigen. — De heer *Stolte* is tegen het amendement, ofschoon niet te ontkennen valt, dat hetzelve eene goede strekking heeft, namelijk om de Staatsbegrooting los te maken van de onzekere toekomst der Oostindische baten, maar hij vreest dat het noodwendig gevolg van het amendement zal zijn, dat de belangen van Indië zullen worden opgeofferd aan die der Nederlandsche schatkist, daar men jaarlijks 10 a 12 millioenen uit de Oostindische baten onder de gewone middelen zal willen opnemen, waarvan terzijdestelling van hoogst nuttige en noodige uitgaven ten behoeve van Indië het gevolg zou kunnen zijn,

terwijl hij het er voor houdt, dat het nu meer dan tijd is om te gaan denken aan de ontwikkeling van het productief vermogen van onze Oostindische bezittingen daar waar nog zooveel te doen overig is, waaromtrent hij slechts behoeft te wijzen op Sumatra, waar een schat van tinerts doch geene bevolking is, terwijl met eenige geldelijke opoffering daar evenveel voordeelen te wachten zijn als Banka nu reeds afwerpt. — De heer *Hoffman* geeft zijne verwondering te kennen dat de heer *van Bosse* dit amendement mede heeft onderteekend, daar die heer verleden jaar bezwaren tegen de wet op de middelen gemaakt heeft, omdat daarin voorkwam eene bijdrage uit het domeinfonds en verhooging der koloniale bijdragen, wat nu juist bij het amendement geschiedt. Zijns oordeels moet eene begrooting in Europa zonder eenige bijdrage uit de kolonien sluiten. Hij vreest ook, als een gevolg van het amendement, dat de aandrang tot afschaffing van belasting zal toenemen. In afwachting der Indische comptabiliteitswet wenscht hij niet af te wijken van den tot dusver gevolgden regel nopens de raming der koloniale bijdrage. — De heer *van Bosse* beantwoordt sommige sprekers en zegt, dat hij vroeger heeft te kennen gegeven zich steeds te zullen moeten verzetten tegen alle toekomstige bijdragen uit de Oostindische geldmiddelen boven de 14½ millioenen, om welke reden hij ten vorigen jare zich tegen de wet op de middelen heeft verzet, omdat er 1 millioen meer dan 14½ millioenen uit de koloniale baten was geraamd; dat het hem te doen is om het beginsel te vestigen, dat men uit de koloniale geldmiddelen niet anders nemen zal dan hetgene werkelijk in kas is; dat de begrooting zoo als die nu daar ligt een oogenschijnlijk te kort oplevert; dat het verwijt van dienstvermenging niet opgaat, omdat de Kamer, zoo zulks eene zonde is, die nog al dikwerf begaat; dat het voorstel strekt om de voorhanden geldmiddelen tot amortisatie aan te wenden; dat de vraag of nog voldoende gelden zullen overblijven tot dekking van mogelijke uitgaven in het volgend jaar eerst te pas komt bij de behandeling van het amendement op hoofdstuk IX *A.*; dat het doel der voorstellers niet is tot afschaffing van belastingen te leiden, en dat hij geene reden ziet om de beslissing te dezer zake op nieuw uit te stellen. — De heer *van Hoëvell* zegt het denkbeeld van het tegenwoordig amendement reeds vroeger verdedigd te hebben. — De heeren *Hoffman* en *van Reede van Oudtshoorn* verduidelijken hunne vorige rede nog.

De *Minister van Financiën* herinnert, dat door meerdere sprekers is gewezen op den korten tijd, welke dit jaar nog overblijft. Ook hij zal dus kort zijn, ook met het oog op de Eerste Kamer. Hij zal in weinige woorden het gevoelen der Regering uitdrukken omtrent het amendement. De Regering vereenigt zich er niet mede en zij acht het hoogst wenschelijk, dat het niet aangenomen worde. Er is herhaaldelijk van dienstvermenging gesproken. Z. Exc. meent ook, dat het amendement daartoe aanleiding zou geven. De vraag, of uit de koloniale middelen moet worden aangewezen hetgeen er nog te wachten of hetgeen er bereids voorhanden is, is uiterst gewigtig. Er kan voor het laatste gevoelen veel gezegd worden, maar als men zich daarmede vereenigt, dan moet men het principe zuiver en niet tweeslachtig doorzetten; men moet niet een gedeelte uit de dienst van 1857 en een gedeelte uit die van 1856 nemen. Dit zou te regt dienstvermenging zijn. Maar wat er ook van zij, het punt is ook van te veel gewigt, om bij wijze van amendement in transitu behandeld te worden. De zaak behoort bij de wet op de comptabiliteit te huis, en eene behandeling nu zou hoogst bedenkelijk zijn. Bovendien als het amendement wierd aangenomen, dan zou met uitzondering van 2½ millioen over al de baten beschikt worden en heeft men niet gerekend op zoo vele uitgaven welke nog te wachten zijn. Nu is er reeds gewezen op de emancipatie, den Sondtol, de Maatschappij van Weldadigheid enz. Dit alles kan met geen 2½ millioen bestreden worden. Indien ook al het amendement wierd aangenomen, de Minister zou zich er niet aan gebonden achten als beginsel. Hij zou het alleen beschouwen als in transitu beslist. De zaak moet bij de wet op de comptabiliteit worden uitgemaakt. Omtrent de gevolgen van het amendement, deelt Z. Exc. het gevoelen door anderen in het midden gebragt. Hij dingt niets af van de goede trouw; hij neemt aan, dat men de amortisatie op het oog heeft, maar er is een eerste stap gedaan en daarop kan men worden voortgedrongen. Ten slotte beantwoordt hij nog de bedenking van den heer *van Bosse* omtrent het te kort. Als de wet nopens de brandstoffen zal zijn aangenomen, zal zij niet over een geheel jaar kunnen werken, maar bovendien heeft de tegenwoordige belasting in de eerste 11 maanden van het jaar reeds meer dan 2 ton boven de raming opgebragt, zoodat het te kort van 2 ton van de vrijdommen gedekt zou worden. Als de middelen in 1857 zooveel opbrengen als in 1856, is er geen te kort te vreezen.

De *Minister van Kolonien* heeft met genoegen gehoord dat het doel niet is om belastingen af te schaffen; hij moet toch opmerken dat de bronnen der Oostindische baten zeer wisselvallig zijn. Hij sluit zich aan bij de bestrijders van het amendement, dat nieuw is en een geheel ander stelsel invoert. De heer *van Hoëvell* zeide dat Indië opgeofferd wordt aan de batige saldo's. Z. Exc. gelooft niet dat die spreker er het bewijs van kan leveren. Hij stelt er tegenover 1°, de klagt van den heer *Rochussen* over vermeerdering van uitgaven in Indië, en 2°, de daadzaak dat in de laatste 4 jaren voor arbeidsloon en toeslag op de producten aan de bevolking op Java alleen 56 millioenen is uitbetaald.

Nog enkele leden voeren nader het woord, waarop de beraadslagingen worden gesloten.

Het amendement van de drie leden wordt vervolgens in omvraag gebragt en verworpen met 38 tegen 30 stemmen; voor hetzelve stemmen de heeren *van Hoëvell, van Bosse, de Limpens, Beens, van der Veen, L. D. Storm, Dullert, Bots, Anemaet, Jespers, Hugenholtz, van Eck, Zylker, Dommer van Poldersveldt, Gevers Deynoot, Hengst, de Lom de Berg, van Wintershoven, Strens, van der Linden, Sloet, Meeussen, Wetterhoff, Reinders, Thorbecke, ten Cate, Hoynck van Papendrecht, de Poorter, van Zuylen van Nyevelt* en de Voorzitter (de heer *van Goltstein*).

Daarop trekken de voorstellers hun tweede amendement op hoofdstuk IX *A* in.

Vervolgens wordt de wet op de middelen in haar geheel aangenomen met 52 tegen 16 stemmen; tegen stemmen de heeren *Anemaet, Jespers, ter Bruggen Hugenholtz, van Eck, de Lom de Berg, van Wintershoven, Strens, van der Linden, Meeussen, Thorbecke, Hoynck v. Papendrecht, van Zuylen van Nyevelt, van Hoëvell, van Bosse, Storm* en *Dullert*.

De vergadering wordt daarop tot morgen gescheiden.

's GRAVENHAGE den 19 december.

Bij Zr. Ms. besluit van den 19 dezer is de kapitein ter zee *B. G. Escher* eervol ontslagen uit zijne betrekking van directeur-generaal van het Departement van Marine, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten; wordende de gemelde kapitein ter zee bij dat besluit met den 1 januarij 1857 benoemd tot inspecteur en adviseur voor het personeel en materieel der zeemagt, en is de kapitein ter zee *A. J. Voet* met den laatsten dezer maand eervol ontheven van de tijdelijk aan hem opgedragene betrekking van inspecteur van het corps mariniers, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene goede diensten.

— Bij den Minister van Financien is ontvangen eene aan 's Rijks schatkist verschuldigde som van *f* 80, door een onbekende, onder letter A, postmerk Zutphen, in bank- en muntbiljetten ingezonden.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van vrijdag 19 december.*

Van de Tweede Kamer zijn ontvangen verschillende door deze aangenomen wetsontwerpen, welke naar de afdeelingen worden verzonden. — De commissien van rapporteurs zijn gereed met hare eindverslagen over onderscheiden ontwerpen van wet, de beraadslaging over sommige waarvan op morgen middag ten 2 ure wordt bepaald, terwijl de overige aanstaanden maandag middag ten 2 ure zullen worden behandeld. — Na het uitbrengen van eenige verslagen op verzoekschriften wordt de zitting gescheiden tot morgen namiddag ten 2 ure.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van vrijdag 19 december.*

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk IX *A* (*Nationale Schuld*) der Staatsbegrooting voor 1857, en wel over art. 15 (amortisatie en aflossing van schuld). Dit artikel wordt aangenomen zoowel als de volgende artikelen en daarna het geheele hoofdstuk met algemeene (59) stemmen aangenomen.

Het ontwerp tot amortisatie van schuld wordt daarop aangenomen met algemeene (63) stemmen.

De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp tot regeling van het domeinfonds over 1856. Op dit ontwerp is eene wijziging ingekomen, houdende een nieuw letter *c* voor amortisatie van rentegevende Nationale schuld, *f* 1,000,000, zoodat het totaal van het ontwerp bedraagt *f* 3,644,162. 50. — Het ontwerp wordt mede met algemeene (66) stemmen aangenomen.

Thans is aan de orde de beraadslaging over het ontwerp tot voorloopige vaststelling van het Vde hoofdstuk (*Binnenlandsche Zaken*) der begrooting van de Staatsuitgaven voor 1857.

De heer *Elout van Soeterwoude* vraagt het woord, om een paar geruststellende verzekeringen te ontvangen. Op den voorgrond plaatst hij, dat hij genegen is de voorgestelde credietwet aan te nemen. Hij ontwikkelt bij deze gelegenheid de bezwaren, die hem belet hebben hetzij vóór, hetzij tegen hoofdstuk V te stemmen. Hij had bijzondere bezwaren betrekkelijk het finantieel beheer; hij had ook bedenkingen van meer algemeenen aard. Men heeft nu wel te kennen gegeven waarom hij ook niet tegen het hoofdstuk van Justitie gestemd heeft, maar de *sedes materiae* was niet daar. Dat Departement was toevertrouwd aan een man, wiens regtskennis en regtschapenheid bekend waren. Het stelsel om op de begrooting toe te passen den regel: *point de redressement de griefs, point de subsides*, komt hem onaannemelijk voor, maar toch beschouwt hij de aanbieding der begrooting niet als een blooten vorm. Hij meent dat bij elk hoofdstuk niet uitsluitend op het cijfer moet worden gelet, maar dat men ook het groote doel moet voor oogen houden, of het te verwachten is, dat hij, die aan het hoofd geplaatst is, de gewigtige aangelegenheden, die op zijne schouders rusten, zal volbrengen. En wanneer zich nu verschillende hoofdpunten vereenigen, dan acht hij zich geregtvaardigd, als hij uit gemoedelijke overtuiging een afkeurend votum uitbrengt. Elk Koninklijk prerogatief wordt door het constitutionele beginsel beperkt. De aard van eene getemperde Monarchie brengt mede, dat door de Vertegenwoordiging een geoorloofde invloed op 's Lands aangelegenheden wordt uitgeoefend. De waarborgen voor de Natie zijn dus gelegen in eene nauwgezette en gemoedelijke overweging. De volksvertegenwoordiger moet zijn pligt vervullen, zonder zich daarvan door vrees te laten afleiden. De Vertegenwoordiging is het grondwettig orgaan der Natie, die beter haar oordeel uitspreken kan dan wanneer bij petitien over de uitoefening van een prerogatief geoordeeld wordt. Hij zal nooit tegen personen strijden, maar alleen zaken behandelen, en, wanneer er gewigtige bezwaren bestaan, dan zal hij zijne taak volbrengen zoo als hij die pligt acht. Hij torscht geene andere verantwoording dan die van zijn eigen geweten.

Zijne bedenkingen tegen hoofdstuk V waren van tweeërlei aard. De eerste waren van finantiëlen aard, en betroffen de uitgaven voor den waterstaat en de openbare werken, waaromtrent, naar het hem toeschijnt, met geene omzigtigheid werd gehandeld. Zijn algemeen bezwaar gold de questie van het onderwijs. Het is hem voorgekomen, dat de daartoe betrekkelijke zinsnede in de troonrede niet opleverde het bewijs, dat men een grondslag had van eigen onderzoek. Hij herinnert welke de roeping van dit Ministerie was. Aan de behoefte, die dit Ministerie vervullen moest, waartoe het geroepen was, werd niet voldaan. De taak der roeping van dit Ministerie was, in het belang van het Land, de spoedige aanbieding der wet op het lager onderwijs. Dat geschiedde niet. Alle oppositie had zich op dat ééne punt geconcentreerd. Voor het overige heeft men bij de meeste leden de grootste welwillendheid kunnen gadeslaan. Het gold hier geene nieuwe zaak; eene 40jarige ondervinding was daar, om eene keuze te doen, om een besluit te nemen. Was het dan te veel gevergd, wanneer men in de verte vroeg, hoe zal aan de roeping van dit Ministerie worden voldaan? Zijn de grondslagen van de aan te bieden wet reeds gevestigd? Het scheen, dat het doen van eenige belofte eene onmogelijke zaak was, ja uit de verklaring van den Minister voor de zaken der Roomsch Katholieke Eeredienst bleek zelfs, dat er aan de zaak nog niets was gedaan, dat zij in den Ministerraad nog niet was behandeld. Men kon dus nog niets mededeelen. En toen men den Minister vroeg hoe hij de wet zou inrigten, welk beginsel het zijne was, bleef men het antwoord schuldig, of beriep men zich er op dat vele geachte mannen hadden gezwegen, en dat de wenschen, in de adressen geuit, verschillende waren. Daarop heeft men gevraagd naar welk adres het beginsel van het Ministerie moest worden beoordeeld. En hij wijst nu op de adressen uit Nijmegen, Utrecht, Delft en 's Gravenhage, die door geachte mannen zijn opgesteld en onderteekend. Maar hoe dit zij, te regt of ten onregte, dat laat hij daar; er bestond onrust. En nu vernam men van een der Ministers, dat de Regering niets te maken had met de mate van Christelijkheid van het onderwijs. Dat deed hem denken of dit de toepassing was van het vooruitgezette beginsel, om geene minderheid door eene meerderheid te laten onderdrukken. In dien staat van zaken vraagt hij nu aan het Kabinet niets meer dan bij de algemeene beraadslagingen, dat is: bestaat er geene mogelijkheid, dat ge u bepaalt tot de aanbieding van de wet op het lager onderwijs, tot die enkele zaak, ten einde gerustheid bij velen te doen ontstaan, en opdat men ook wete, waaraan men zich te houden hebbe. Daardoor alleen kan de ontstane ongerustheid worden weggenomen. Ook bij de behandeling van het adres van antwoord stond de questie van het lager onderwijs op den voorgrond.

Zooals de zaak nu behandeld wordt, schijnt het een terugkomen op het Koninklijk woord. Hij doet de zoo aanstonds gedane vraag met dubbel vertrouwen aan den tegenwoordigen tijdelijken Minister van Binnenlandsche Zaken, omdat hij toch geruimen tijd aan het hoofd der afdeeling onderwijs stond, en hij dus zeer wel over de zaak kan oordeelen en met het vraagstuk van het onderwijs bekend is. Hij beroept zich daarbij op hetgeen reeds sedert 20 jaren over deze zaak gesproken en geschreven is, hetgeen aan verschillende Ministers, ook aan dien van Buitenlandsche Zaken, en ook aan verschillende sprekers, bij voorbeeld dien van Zutphen, bekend is. Er is hier geen maatregel van oppositie, maar het is de vastheid der overtuiging, aan wier opregtheid niet kan worden getwijfeld. Onze handelwijze, zegt hij, is gegrond op overtuiging, ontstaat niet uit zucht tot oppositie. Bij de vroegere beraadslagingen over het adres van antwoord waren zijne vrienden er bij in eene afwachtende houding. De spreker uit Leyden, de heer *Groen*, is niet eer opgestaan voordat het woord droombeelden door den Minister van Justitie was uitgesproken. Hij kan het niet genoeg herhalen, dat het te wenschen is, dat de Regering zich tot die eene zaak bepale. De oplossing van het vraagstuk is zoo moeijelijk niet. Immers sedert lang staan er twee stelsels tegenover elkander: 1°, de gemengde openbare school zonder positief Christelijk onderwijs, en 2°, de facultatieve splitsing. Men kan het beginsel van splitsing aannemen, en waar de omstandigheden dit niet toelaten, kan men het onderwijs inrigten overeenkomstig de art. 22 en 23 van het reglement der wet van 1806. Ten slotte merkt hij aan, dat zij, die zijne rigting toegedaan zijn, hun kroost wel naar hunne overtuiging zullen doen opvoeden, maar hij herinnert aan de woorden van den grondlegger van den Staat om te bewijzen, dat men ook hooger roeping te vervullen heeft.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* kan zich niet vereenigen met het gevoelen, dat men de begrooting der loopende dienst had moeten doen voortduren na de afstemming der begrooting; zijns oordeels levert de Regering, door het aanbieden der begrooting slechts voor een half jaar, het bewijs, dat zij erkent, waardeert en eerbiedigt de reden welke de Kamer tot afstemming van hoofdstuk V heeft geleid, en hij ziet daarin een waarborg, dat de Regering bedacht is om de moeijelijkheden uit den weg te ruimen, die geboren zijn uit gebrek aan overeenstemming tusschen de verantwoordelijke Raadslieden der Kroon en de Kamer; hij merkt op dat de Grondwet twee wegen openstelt: 1°, het regt des Konings op benoeming en ontslag van Ministers, en 2°, 's Konings regt tot ontbinding der Kamer; hij hoopt en vleit zich, dat men, vóór dat de Kamer geroepen zal zijn haar oordeel over de definitieve begrooting uit te brengen, een van die beide wegen zal inslaan. Om geen stilstand in de dienst te veroorzaken, zal hij de begrooting voor 6 maanden toestaan. Hij wenscht de verklaring te ontvangen, dat de definitieve begrooting zoo spoedig mogelijk zal worden ingediend. Voorts wenscht hij van de Regering te vernemen: 1°, of zij bij haar voornemen blijft om de drie takken van het onderwijs gezamenlijk te regelen, en 2°, of zij volhardt bij hare verklaring, om binnen drie maanden het bedoelde wetsontwerp aan te bieden.

De heer *ter Bruggen Hugenholtz* zegt vooral tegen hoofdstuk V te hebben gestemd om redenen buiten de begrooting gelegen en uit de vrees dat de wet op het onderwijs in deze Zitting nog niet tot stand zal komen. Thans wordt eene credietwet aangevraagd; de tijdelijke Minister van Binnenlandsche Zaken is een man die alle vertrouwen verdient en bij het toestaan eener credietwet is het vooral de vraag, aan wien het crediet verleend wordt? hij zal voor de credietwet stemmen, speciaal met het oog op dezen tijdelijken Minister, doch hij behoudt zich zijne stem bij de definitieve begrooting voor. Hij vraagt aan den tijdelijken Minister of hij gedurende zijn interim, de zaak der spoorwegen zal behartigen, daar zulks eene nationale zaak geldt, en hij dringt op bespoediging ten deze aan.

(*Het vervolg in een volgend N°.*)

[Het ontwerp is ten slotte met algemeene stemmen (67) aangenomen, waarna de Vergadering is verdaagd tot dingsdag den 17 februarij aanstaande.]

ROTTERDAM den 19 december.

Heden hadden ten Raadhuize alhier twee hoogst belangrijke openbare aanbestedingen plaats, te weten:

1°, door Burgemeester en Wethouders van Rotterdam, van het maken van de aarden-, rijs-, kaai-, steiger- en andere werken, behoorende tot de van wege de gemeente Rotterdam te maken kade achter de huizen aan de zuidzijde van den Haringvliet. Hiervoor waren ingeleverd 12 geldige biljetten en 1 dat als ongezegeld ter zijde werd gelegd. De 12 geldige biljetten waren van de volgende heeren: *P. van Limburgh*, te Rotterdam,

f 279,587; *A. Visser* Pz., te Sliedrecht, *f* 309,500; *W. Zonneveld*, te Schiedam, *f* 314,000; *A. Prins* Cz., te Sliedrecht, *f* 335,000; *J. C. van Berkum*, te Utrecht, *f* 344,000; *C. Versteeg*, te Hardinxveld, *f* 348,400; *A. Buyser*, te Rotterdam, *f* 360,000; *Ary Visser*, te Sliedrecht, *f* 400,067; *J. van Haaften*, te Sliedrecht, *f* 415,000; *M. Vermaas*, te Hellevoetsluis, *f* 420,000; *A. de Groot*, te Sliedrecht, *f* 449,000, en *C. Boef*, te Rotterdam, *f* 452,000.

2°, door de directie der Nederlandsche Rhijnspoorweg-Maatschappij, van het maken van de brug-, aard-, rijs-, kaai- en steigerwerken voor het eind station te Rotterdam, van het einde der thans bestaande werken, beoosten het Boerengat tot achter den Haringvliet. De hiervoor ingeleverde biljetten waren van de heeren: *P. van Limburgh*, te Rotterdam, *f* 549,347; *H. R. Bernet*, te Vreeswijk, *f* 631,000; *A. P. Mauritz*, te ......, *f* 659,000; *J. C. van Berkum*, te Utrecht, *f* 665,000; *W. Lucas*, te ......, *f* 748,000; *A van Hattem*, te Sliedrecht, *f* 764,200; *K. van Spanje*, te Sliedrecht, *f* 775,000; *C. Boef*, te Rotterdam, *f* 775,000; *A. H. Dekkers en A. S. de Jong*, te ......, *f* 782,000; *A. Visser*, te Sliedrecht, *f* 825,800; *M. Vermaas*, te Hellevoetsluis, *f* 840,000, en *J. van Haaften*, te Sliedrecht, *f* 845,000.

Weshalve voor beide werken de laagste inschrijver was de heer *P. van Limburgh*, te dezer stede.

— Ds. *H. W. A. Verhoeff*, predikant te Zuid-Beijerland, heeft een beroep ontvangen naar Scheveningen.

Te Bergschenhoek is beroepen ds. *V. Koningsberger*, pred. te Hedel, en te Huizen ds. *J. van der Werff*, pred. te Kesteren.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Zalt-Bommel is uit het bevorens gemeld twaalftal het volgend zestal van predikanten geformeerd: dd. *H. P. Berlage*, th. dr., te Naarden; *T. H. van den Honert*, th. dr., te Moerdijk; *P. M. Keller van Hoorn*, te Baambrugge; *E. J. W. Koch*, te Oosterwijk; *V. van der Willigen*, te Vorgten, en *P. G. te Winkel*, te Bennebroek.

Ds. *P. M. Losgert*, pred. te Bergambacht, heeft voor het beroep naar Oud-Beijerland bedankt.

De kandidaat *H. F. Reynvaan*, hulpprediker te Heusden, heeft het beroep te Korendijk aangenomen.

— Met den 1 januarij 1857 is de kapitein-luitenant ter zee *B. H. Staring*, eerste officier aan boord van het wachtschip te Hellevoetsluis, op non-activiteit gebragt en in zijne plaats benoemd de kapitein-luitenant ter zee *J. J. van der Moore*.

— Eergisteren werd op het plein der Ruïne te Leyden de laatste paal ingeheid voor de grondslagen van het uitgestrekte akademische gebouw, dat ten behoeve van het onderwijs in de ontleed-, schei- en natuurkunde aldaar wordt gesticht. Het werkvolk heeft den daartoe fraai versierden paal in feestelijken optogt met muziek en zang de voornaamste grachten en straten rondgevoerd, en daarna onder gejuich den paal in den grond geslagen; ongeveer een duizendtal palen zijn ingeheid, en thans wordt aan het opmetselen der fondamenten ijverig gewerkt.

— Heden is aan de Leydsche Hoogeschool tot doctor in de regten bevorderd de heer *W. Bunk*, van Amsterdam, na openlijke verdediging van een akademisch proefschrift, bevattende staathuishoudkundige geschiedenis van den Amsterdamschen graanhandel.

— Men verneemt dat het belangrijk fabriek-etablissement te Haarlem, onder de firma *Thomas Wilson*, waarin katoenweverij, glanzerij, drukkerij en bleekerij met drie stoomwerktuigen en ruim 250 werklieden, dezer dagen in eigendom is overgegaan aan de heeren *B. Bavink en Zoon*, te Almelo.

— Het tweede genootschap van *Teylers* stichting te Haarlem heeft, voor het jaar 1857, als prijsvraag uitgeschreven de geschiedenis van den oorsprong en de ontwikkeling van het politieke leven, en van de daarmede in verband staande elkander opvolgende Regeringsvormen, in eenige der voornaamste steden van Holland, te beginnen met Dordrecht, als de oudste dier steden, tot op de omwenteling van 1795. Men wenscht die geschiedenis bewerkt te zien niet alleen met behulp van gedrukte oorkonden, maar vooral, zoo veel noodig en mogelijk is, van die, welke in de stedelijke archieven bewaard worden. Bij de bearbeiding van dit onderwerp, verlangt het Genootschap gevolgd te zien het voorbeeld en de methode van de beste uitgaven der *lettres sur l'histoire de France* door *A. Thierry*. De prijs voor de best gekeurde verhandeling is eene gouden medaille ter innerlijke waarde van *f* 400, en de inzending der verhandelingen moet plaats hebben vóór den 1 april des jaars 1858.

— Zr. Ms. korvet met stoomvermogen PRINSES AMELIA, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *W. H. A. Wesselink*, is heden middag van de reede van Vlissingen naar zee vertrokken, met bestemming naar Oostindië.

— Uit Vlissingen wordt gemeld, dat de werkzaamheden der nieuwe sluis in de binnenhaven dier stad, waarmede in het begin van het vorige jaar een aanvang werd gemaakt, thans genoegzaam zijn afgeloopen. Ll. dingsdag is zij met eenige plegtigheid geopend, nadat vooraf bij aanwezigheid der hoofddirectie van den waterstaat eene herhaalde proefspuijing had plaats gehad, welke geheel aan de verwachting heeft beantwoord.

— Nog altijd vordert de tracering en afbakening van den Zeeuwsch- Noordbrabantsch-Limburgschen spoorweg niet verder dan de gemeente Helvoirt. De uitkomst der plaats gehad hebbende conferentie van den ingenieur-directeur van den spoorweg met den 1sten aanwezenden officier der genie te 's Hertogenbosch, nopens de inkomst van dien spoorweg in gemelde vesting, schijnt voorloopig geene beslechting van dat punt te hebben te weeg gebragt; dit is echter zeker dat de militaire genie geen ander punt van inkomst wil, noch in het belang der verdediging oorbaar acht, dan bij Groote Hekel, als wanneer het station niet zou komen bij Casino of de stads-bleeken, maar in de moeshoven achter St. Jacobskerkhof.

— Ll. dingsdag is aan het gouvernementsgebouw te Assen uitbesteed het onderhoud van den Rijks-straatweg in de provincie Drenthe, met de zijtakken n.s 1, 2, 3, benevens de telegraaflijn, gedurende 4 jaren, hetwelk is aangenomen door *J. Arntz*, te Milligen (Gelderland), voor *f* 101,900.

— Ll. zaturdag is het eerste te Borger Compagnie vervaardigde kofschip, genaamd *Annechien Bendix*, te water gelaten, voor rekening van en gevoerd zullende worden door kapitein *K. H. Siertzema*, van Groningen, gebouwd op de werf van de scheepsbouwmeesters *Dijk* en *Venema*.

— De waterhoogte te Arnhem was den 18 dezer 3,44 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 18 dezer 14 voet 7 duim Keulsch peil (13 voet 11 duim Rijnlandsch).

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 19 December.

OVERLEDEN: H. W. van Ooy, z., 10 d. — H. Hoorn, d., 6 m. — P. A. Klijweg, d., 22 d. — J. P. Marselis, man van M. Pollé, 36 j. — A. van der Horst, z., 1 j.

BEVALLEN: G. J. van Rijnbach, geb. Verhaven, levenl. z. — A. van den Tempel, geb. Hoppenbrouwer, levenl. z. — M. Hegge, geb. Regtering, levenl. z. — E. Comender, geb. Reichardt, z. — H. Wijmans, geb. Appels, d. — E. Verploegen, geb. Kemp, z. — J. van der Horden, geb. de Vries, z. — A. G. Romijn, geb. Stam de Jonge, d. — C. S. Simons, geb. Westerhoff Sels, z. — B. M. Bakx, geb. Haffner, z. — J. C. Kemfer, geb. Adamse, d. — M. C. Beheydt, geb. Daniels, z.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 19 dec. Binnengekomen *Countess of Durham*, Wilson, van Middlesbro'; *Elise*, Lübben, van Libau; *Hawk* (st.) van Hull; *Louise* (st.) van Grangemouth; *Rhône* (st.) en *Padang*, Zwart (de laatste per *Nieuwesluis*), beiden v. Brouwershaven; *Star*, Weir, van Londen; *Gezina Jantina*, Vissinga, van St. Petersburg; *Ellen*, Shakeshaft, van Middlesborough; *August*, Schulte, v. Windau; *Catharina*, Kempen, v. Libau, en *Willem*, Steffens, v. Arensburg.— Vertrokken *J. M. Hicks*, Crowell, n. Boston. — De *Whampoa* en *Bulgerstein* zijn van Pampus in zee gezeild; de wind N. — N. W.

BRIELLE 19 dec. Binnengekomen *Prins van Oranje* (st.) van Duinkerken; de wind N. ten O. — N. ten W.

MAASSLUIS 19 dec. [N. N. W.] Niets gepasseerd.

BROUWERSHAVEN 19 dec. Binnengekomen *Louis*, Hövig, van Batavia; *Robert Newton*, Harrison, van Odessa, laatst van Falmouth; *Twee Anthony's*, Jones, (per *Brouwershaven*) v. Hellevoetsluis, en *Oscar*, Mosgaard, v. Dantzig. — Vertrokken *Generaal Baron van Geen*, Rotgans, (per *Oude Maas*) n. Dordrecht; *Seth*, Wiberg, n. Schiedam; *Twee Anthony's*, Jones, naar Akyab [is door windstilte bij den vuurtoren van Noord-Schouwen geankerd]; *Robert Newton*, Harrison, n. Dordrecht, en *Goed Vertrouwen*, Kock, naar Rotterdam (per *Brouwershaven*); de wind N. ten O. — N.

AMSTERDAM 18 december. Het Nederl. schip *Wendelina*, kapit. Hilbrands, van Riga naar Bremen, is, volgens berigt van Bremerhaven van 16 dezer, den vorigen dag bij de Baak op strand geraakt en had vier ligters op zijde. — Het schip *Oud-Nederland*, kapit. Rieper, van Callao naar Rotterdam, ter reede van Cuxhaven binnen, had door aanzeiling met een Hamburger schip (bevorens gemeld) belangrijke schade bekomen.

TEXEL 18 december. (W. Z. W.) Niets gepasseerd.

TEXEL 19 dec. Vertrokken *Louise*, Buys Jr., en *Estafette*, Rietveld, beiden n. Batavia; *Prinses Sophia*, Matzen, n. Bengalen; *Juno*, Roshergen, en *Neptunus*, Molenaar, beiden naar Suriname; *Jonkvrouw Geertrui*, Brouwer, n. Bahia; *Marijtje Honig*, van Wijk, naar St. Thomas, en *Havana Packet*, de Boer, naar Havanna.

ZEILKLAAR te NIEUWE DIEP *Jacob Roggeveen*, Vos van Marken, naar Sydney; *Amphitrite*, Grim, *Anna Digna*, Oumen, *Catharina & Theresia*, Hartmans, *Afrika*, Mannoury, *het Metalen Kruis*, Zuurdeeg, *Prins Maurits*, Bart, en *Burgemeester van Reenen*, van der Meer van Kuffeler, alle zeven naar Batavia; *Eliza*, Visser, naar Suriname; *Reinhard*, Reckmann, n. Konstantinopel; *Veendam*, Hazewinkel, en *Carolina Smith*, Grau, beiden n. Triest, en *Reyna*, de Jonge, naar Marseille.

VLIE 17 december. Gearriveerd gisteren twee schepen, de namen onbekend. — Vertrokken gisteren *Königin Marie* (st.) n. Hamburg. — Heden niets gepasseerd.

VLISSINGEN 16 dec. Heden zijn van deze reede naar zee gezeild *Pictura*, Scholten, en *Walcheren*, Hoek, beiden gekomen van Middelburg; *Hendrika Hillechina*, Kuiper, en *Zwaantina*, Schuur, beiden (van Antwerpen) naar Lissabon.

VLISSINGEN 17 dec. Als bijlegger ter reede gekomen *Henriette*, Chevallier, van Rotterdam naar Soerabaija.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te SURINAME 19 nov. *Snelheid*, Henning, en 20 dito *Wilhelmina Frederika*, van der Veer, beiden van Amsterdam. — Te KONSTANTINOPEL 4 dec. *Pandora*, Jongebloed, v. Londen; 6 dito *Levant*, van der Velde, van Ibraïla n. Marseille. — — Te CAGLIARI 6 dec. *Eensgezindheid*, de Boer, van Newcastle. — Te ST. UBES 30 nov. *Johanna*, Meuldijk, van Larache.

Te BREMERHAVEN 16 dec. *Gesina Elsina*, Deen, van St. Petersburg, *Grunus*, van Driesten, en *Juliana Louisa*, Sprik, beiden van Riga. — Te SWINEMUNDE 15 dec. *Geerdina Cornelia*, van Borkum, van Denemarken, *Vrouw Renske*, Konterman, v. Aarhuus, en *Amsterdam* (st.), Wigman, van Amsterdam.

Vertrokken:

Van SURINAME 10 nov. *Plata*, Koch, n. Amsterdam. — Van CADIX 2 december *Sliedrecht*, Feenstra, n. Buenos-Ayres. — Van LISSABON 6 dec. *Klasina Maria*, Douwes, naar Bristol. — Van HAVRE 16 dec. *Johanna Jacoba*, Fick, n. Cardiff. — Van DUINKERKEN 17 dec. *Libra*, Glezen, n. Sunderland.

Van BREMERHAVEN 15 dec. *Atalante*, Beckering, n. Amst.— Van BOLDERAA 12 dec. *Baron van Hall*, Scholtens, naar Stettin.

UITGEKLAARD: Van GIBRALTAR 2 december *Visscherij en Handel*, van der Borden, n. Palermo; 4 dito *Levant*, van Gelderen, naar Malta.

MESSINA 12 december. Het Ned. schoener-kofschip *Geertruida Femina*, kapit. A. W. Bakker, van Amsterdam naar Napels, is den 7 dezer alhier binnengeloopen, aan boord hebbende kapit. Williams, diens vrouw en de geheele bemanning van het te Londen te huis behoorend schip *Joseph & Thomas Crisp*, met gerst van Alexandrië naar Marseille bestemd en nabij Sardinië gezonken.

CAPPELN 16 dec. Den 9 dezer is bij Schleimünde gestrand het Nederl. kofschip *Wicherdina*, kapitein Degenhard, met lijnzaad van Koningsbergen naar Hull. Nadat een gedeelte der lading in ligters gelost was, is het schip af- en alhier in de haven gebragt. De geheele bemanning is ten gevolge der koude ziek en thans aan wal onder geneeskundige behandeling.

In de SOND gearriveerd 15 dec. *Herman Eduard*, Rennenberg, v. Schiedam naar Windau.

Engeland.

Te LONDEN gearriveerd 17 december *Secret*, Hutchinson, van Samarang; — in lading *John & Jane*, Hirst, en *Jane*, Garratt, beiden naar Rotterdam; — uitgeklaard *Admiraal Graaf van Heiden*, Drent, naar Cadix en Sevilla, en *Californië*, van der Valk, naar Cadix. Te GRAVESEND 18 *Neptunus*, Bakker, van Odessa. Te SHIELDS 17 *Eltje Heidema*, Stomp, van Grimsby, *Martha*, Collis, en *St. Patrick*, Sinclair, beiden van Rotterdam. Te BRISTOL 17 *Almelo*, Auffmorth, van Manilla. Van QUEENSTOWN vertr. 16 *Johan Wilbrand*, van der Wal, naar Lissabon. Van DUNDEE 16 *Stad Goor*, Gruppelaar, naar Zwolle.

Het Ned. schip *Fanny*, kapit. van der Meulen, van Sunderland naar King George's Sound, was den 16 december op de hoogte van GOUDSTAART.

Het schip *Zeemeeuw*, kapit. Sikkema, naar Rotterdam bestemd, te DARTMOUTH binnen, heeft den 17 dec. de reis voortgezet.

Volgens schrijven van kapit. H. G. Borcherts, voerende het barkschip *Constance*, van Rotterdam naar Batavia, was hij des middags van den 16 dec. in goeden staat zeilende onder de SINGELS; alles wel aan boord.

Te DOUVRES binnengeloopen 15 dec. *Catharina*, Jansen, van Galatz naar Yarmouth (heeft den 17 dito de reis voortgezet).

DEAL gepasseerd 17 dec. *Johanna Bartha*, Fenenga, van Amst. naar Livorno. — ZUID-VOORLAND gepasseerd 17 dec. *Geertruida Johanna*, Donema, van Amsterdam naar Lissabon.

Het schip *Minna Muller*, kapitein Muller, van Rio Janeiro te RAMSGATE binnen, is den 17 december op bekomen order naar Rotterdam gezeild.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA en CHERIBON, Louis, P. A. Hövig. — 4300 pic. Koffij, 6000 pic. Suiker, 350 pic. Tin en 75 pic. Rotting, NHM.

LONDEN, Rainbow, J. Ryan. — 78 b. Katoen, C. Steinweg; 19 k. en 350 st. Metaal. W. van Houten en Zn.; 176 b. Tabak, Kreglinger en Co.; 349 k. Sago en 1 z. Veegsel, E. en S. en C. St. Martin en Co.; 21 v. Olie en 1 b. Leder, J. H. Claus en J. Raulino; 10 v. Koopm., Ontshoorn en van der Held; 3 b. Zijde, 2 k. Olie en 1 bund. Stokken, C. Hemmann en Co.; 1 v. Cochenille, 1 k. Papier, 2 p. Gom-Elastiek en 7 b. Koopm., S. A. le Vino en Co.; 3 k. Brandewijn, Gebr. Luttenberg; 6 z. Schellak, Rochussen en Pit; 29 pakk. Provisie, Kuyper, van Dam en Smeer; 4 kr. Gasmeters, Collings en Maingy; 7 pakk. Koopmans., Diversen; 5 b. Zijde en 7 cer. Koopm., Order.

LEITH, Ivanhoe, J. Cairns. — 114 t. Gietijzer, A. T. Sölling en Co.; 25 b. Garen, A. v. d. Ven en Co.; 1 b. Tapijten, J. B. Crol en Co.; 3 b. Garen, C. L. Ringrose en Co.; 1 Oks. Ale, Kaas en van Ommeren, 1 b. Garen, Collings en Maingy; 1 b. dito, Claus en Raulino; 1 k. Koopm., S. A. le Vino en Co.; 1 b. Garen, 14 b. Zaad, 1 k., 1 z. en 2 b. Koopm., Order.

Dordrecht.

De van Batavia per het schip Broedertrouw aangebragte 9477 b. Rijst zijn, in plaats van aan Order, voor de heeren Gebr. Blussé.

Amsterdam.

BATAVIA. Claudius Civilis, Petersen. — 4042 b. Koffij, 2526 kan. Suiker, 1070 sch. Tin, 70 pic. Sapanhout en 667 b. Bindr., NHM.

RUSTRINGERZYL, Stad Edam, Kat. — 22 l. Raapzaad, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SAMARANG en eventueel SOERABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het buitengewoon snelzeilend gekoperd Nederl. Barkschip *Maarten van Rossem*, kapit. *G. F. Rijken*, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheeps-Doctor. Adres bij de Reeders *van Overzee en Co.*, of bij de Cargadoors *P. A. van Es en Co.*, te Rotterdam.

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Vriendschap*, kapit. *T. F. Bakker*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

JAVA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw extra op de zeilage gebouwd Nederlandsch gekoperd Campagne-Barkschip *Landbouw*, kapitein *P. A. Kleynenberg*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

JERSEY, het Nederl. Kofschip *Marie Jeannette*, kapit. *F. Fokkes*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, het nieuw gebouwd gekoperd Nederl. Campagne-Barkschip *Isaac da Costa*, kapit. *M. Lösschen*, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij de Cargadoors *P. A. van Es en Co.*, te Rotterdam, en *de Coningh en Bert*, te Amsterdam.

TAFELBAAI en ALGOABAAI, het snelzeilend Engelsch Barkschip *Star of Peace*, kapit. *J. J. Holdsworth*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

TAFELBAAI en ALGOABAAI, het extra snelzeilend Nederlandsch Driemastschoenerschip *Prinses Charlotta*, kapit. *H. A. Harms*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

TRIEST, het snelzeilend Nederl. Schoenerschip *Orion*, kapit. *J. J. Buiten*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR en MALTA, het Nederlandsch Hoekerschip *Oceaan*, kapit. *G. van Duffelen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LISSABON, het nieuw gebouwd Nederl. Hoekerschip *Jonge Wouter*, kapitein *M. Kwakkelsteyn*, om spoedig te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

MADRID den 18 December.

Spanje 1½ pc. 25⅜; dito 3 pc. 40¼.

PARIJS den 19 December.

Frankrijk 3 pc. 66. 75. Spanje, Binnenlandsche 3 pc. 39¼.

LONDEN den 19 December.

De Geconsolideerden 3 pc. 93⅞ a 94. Spanje 1½ pc. 24⅜ a ⅝; dito Buitenl. 3 pc. 42½; dito Certific. 5⅝ a 6⅛; dito Amort. 6 a 6½. Mexico 3 pc. 21⅞ a 22. Grenada 3 pc. 21⅞ a 22¼; dito Uitg. 6⅝ a 6⅞.

WEENEN den 19 December.

Nationale Metalliek 5 pc. 83⅞; Metalliek 5 pc. 82¼. Wissel Londen *f* 10. 18. Zilver *f* 7.

ANTWERPEN den 19 December.

Spanje 1½ pc. 23¾; dito Binnenl. 3 pc. 38¼. Metalliek 5 pc. 77¼.

AMSTERDAM den 19 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	63¼	63⅜	63 5/16
» dito dito	3	»	75 3/16	75⅜	75¼
» dito dito	4	»	94⅛	94¼	94⅛
» Amort.-Syndicaat	3½	»			
» Handel-Maatschappij ..	4½	»			
» O. I. Leening.........	4	»	93½		
» Leen. Holl. -Spoorweg	4½	»			
» Rijn-Spoorweg.........	4½	»			
» Maatsch. v. Weldadigh.	4	»	60½		
FRANKR., Certificaten...........	3	»			
RUSLAND, Obl. bij *Hope & Co.*.....	5	»	103		
» dito dito 1828/29	5	»	101⅜		
» Cert. dito 1831/33	5	»			
» dito dito 1840...	4	»	83		
» dito bij *Stieglitz*	4	»	82¼		
» dito » dito Nieuwe	5	»	93⅜	93 7/16	93 7/16
» dito » dito 1855 dito	5	»	95 1/16	95⅛	95⅛
» dito te Londen	4½	»	92⅞		
» Certific. van Assign. ..	6	»			
» Inschr. dito	6	»			
POLEN, Aand. 1835, *fl.* 500....	....	*f*	151¼	151⅜	
» Obligatien	4	pCt.	75⅞		
SPANJE, Buitenlandsche	1½	»	23½	24	23 15/16
» dito	3	»	41	41⅛	
» Binnenl. a *f* 6000	3	»	37⅝	37⅞	37 13/16
» Amortisable Schuld....	....		6	6¼	
» Bewijzen van Coupons..	....		6		
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.*...	5	pCt.			
» dito dito	4	»			
» dito Metall. Oude	5	»	73 11/16	73 13/16	73 13/16
» dito Nieuwe bet te Amst.	5	»	83⅜	83⅝	83⅝
» dito Nation. Metalliek.	5	»	74⅞	75 1/16	75
» dito Metalliek	2½	»	38¼	38 7/16	
» Weener Aand. fl. 250..	4	*f*	315		
BELGIE, Certificaten............	2½	»			
» dito bij *Rothschild*	2½	»	51⅜		
PORTUG., Oblig..................	3	»	44½	44⅝	44⅝
» Uitgest.	....				
VENEZ., Oblig..................	4½	»	32⅜		
» Uitgest..................	1¾	»	13⅜		
GRENADA, Oblig..................	3	»	21½	21⅝	41½
» Uitgestelde.............					
MEXICO, Oblig.	3	»	19⅞	19 15/16	
» dito, Onbepaalde.....	3	»	19⅞	19 15/16	

Pruiss. Aand. 1854, 3½ pc., *f* 207½. Brasilië, 1824, £ 100, 5 pc., 97½. Ecuador 1855, £ 100, 1 pc., 13 11/16. Certific. Bank-Actien 1. Illinois 88½ a 88⅝.

Beleening 4½ pc. Prolongatie 5 a 5½ pc. Disconto 5½ pc.

Heden was er vrij levendige handel, vooral in Hollandsche, Oostenrijksche, Spaansche en Portugesche fondsen. Het geld was heden ter beurze wederom zeer ruim en werd zoowel op beleening als op prolongatie a ½ pc. lager dan gisteren afgegeven.

Laatste prijzen ten 5 ure. Holland 2½ pc. 63 5/16 a 63⅜. Spanje 1½ pc. 23 15/16 a 24; dito Binnenl. 3 pc. 37 13/16. Oostenrijk Metalliek, 5 pc., 73¾.

ROTTERDAM den 19 December.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 4 pc., 94. Spanje 1½ pc., 23 15/16 l. k., 23 15/16 h. k., 23 15/16 gebl. k. Portugal, Oblig. te Londen 3 pc. 44½. Rusland, Certif. bij *Hope en Co.*, 1798/1816, 5 pc., 103; idem bij *Baring*, 4½ pc., 93; idem bij *Stieglitz*, 1855, 5 pc., 95 1/16. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 38 7/16; idem Nationale, 5 pc., 74⅞. Venezuela, Obligatien £ 100, 4½ pc., 32½.

Van binnenlandsche fondsen werden alleen 4 pc. verhandeld. Van vreemde waren Spaansche tot hoogere koersen goed te plaatsen, Russen iets aangenamer. Oostenrijksche prijshoudend.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 19 December.

Londen	2 maanden	f 11. 52½	kort	f 11. 65.
»	3	»	- 11. 47½	» - —. —.
Hamburg	2	»	- 34⅞.	» - 35 3/16.

AMSTERDAM den 19 December.

Hamburg 2 maanden	34 7/8	geld.	Londen... 3 maand.		—	geld.
idem .. zigt......	35 3/16	»	Lissabon.. 3	——	39½	»
Londen.. 2 maanden	11.52½	»	Porto..... 3	——	39¾	»
Idem.. zigt.....	11.65	»	Petersb... 2	——	181	»

Marktberigten.

SCHIEDAM den 19 December.

MOUTWIJN	per Ned. Vat zonder Fust f 20. —	zonder
JENEVER	» » » » » - 25. 50	de
AMST. PROEF....	» » » » » - 25. 75	belasting.

In publieke veiling verkocht circa 69 lasten min of meer beschadigde Archangel Rogge, van f 207 a f 216 kont. per last, wegende 115 a 120 ℔, met f 3. 50 per last voor veilingskosten, en circa 25 lasten beschadigde Archangel Gerst verkocht van f 157 a f 155 kont. per last, wegende 96 ℔, met f 3. 50 voor veilingskosten.

DORDRECHT den 18 December.

GRANEN enz. De aanvoer van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden kleiner dan vorige week; dezelve is tot 50 cents lager aan gebruikers en ter verzending opgeruimd. Zomertarwe meerder aangevoerd en tot 70 c. lager moeijelijk te plaatsen: mooije Zeeuwsche, Vl. en Overm. f 10. 80 a f 11; Blaauwe en geringe f 8. 40 a f 9. 50; Zomertarwe f 8. 20 a f 9. 50. Rogge. Zeeuws. Vl. en Overm. minder aangevoerd en 30 c. lager afgegeven; Zeeuws., Vl. en Overm. f 7. 20 a f 7. 90. Gerst. Winter en Zomer slap, de aangevoerde is van 50 tot 30 c. lager langzaam opgeruimd: Flakk. en Overm. Winter f 6 a f 6. 30; dito Zomer f 5. 80 a f 6. Spelt vindt weinig vraag en is wederom 20 c. lager, van f 3. 20 tot f 3. 80 naar kwal. verkocht. Haver vond bij goeden aanvoer uit het Overmaassche tot vorige prijzen genegene koopers: Zeeuwsche en inl. Voeder f 2. 80 a f 3. 20; Dikke dito f 3. 70 a f 4. 20. Boekweit lusteloos en merkelijk lager, als: Bredasche op 70 Ned. ℔ a f 234 verhandeld. Paardenboonen vonden bij goeden aanvoer uit het Overm. tot 50 c. lager, als: mooi Zakgoed a f 6, gestorte Zeeuws. en Vl. van f 6. 10 tot f 6. 20, mindere en wakke van f 5 tot f 5. 50 redelijke vraag. Duivenboonen slap en 50 c. lager, van f 6 tot f 6. 80, moeijelijk te verkoopen. Witte Boonen tot vorige prijzen naar deugd van f 6. 50 tot f 10 verkocht. Bruine Boonen lusteloos, door de geringe kwal. van f 6 tot f 8 moeijelijk te plaatsen. Blaauwe Erwten uit het Overm., Zeeland en Flakkee veel aangevoerd en wederom 70 c. lager, van f 6 tot f 7 naar kwal. verkocht. Koolzaad wordt weinig meer getoond en is tot 1 £ hooger, als: puik Overm. en Vlaamsch gestort tot £ 85, iets minder Zakgoed van £ 81 tot £ 83 en zeer mooi Fransch a £ 81 verkocht; te leveren op 9 vat werd hetzelve in deze maand a £ 87 en in April 1857 a £ 87½ gelaten. Het door brand beschadigde Koolzaad is van f 90 tot f 271 per last naar waarde in veiling verkocht. Buitenlandsch Slag-Lijnzaad weinig ter veil en f 5 duurder betaald, als: 109 ℔ Arch. a f 365 gedaan en 111 ℔ Riga werd op f 326 gehouden. Inlandsch Zaai-Lijnzaad werd tot vorige prijzen, als: 1ste soort van f 4. 60 tot f 4. 70 en 2de soort van f 4 tot f 4. 20 per achtendeel ter buitenlands. verzending genomen. Kanariezaad weinig aangevoerd en tot vorige prijzen van f 12 tot f 13 naar kwal. wel te verkoopen. Hennepzaad zonder omgang; mooi inlandsch was niet onder f 240 te bekomen. Raapolie schaarsch en merkelijk hooger verkocht. Vlieg. a f 52½ gedaan, 1 mei 1857 a f 49½ gehouden. Lijnolie willig en f 1½ per vat duurder betaald; vliegend a f 41½ en op 6 weken a f 42½ gedaan. Raap- en Lijnkoeken onveranderd: harde Raapkoeken per 1040 st. f 90 a f 92, dito Lijnkoeken per dito f 105 a f 110, zachte dito per dito f 120 a f 130.

AMSTERDAM den 19 December.

GRANEN. Tarwe en Rogge flaauw met weinig handel. Verkocht van Tarwe 156 ℔ N. Bovenl. f 330, f 350; 150, 151 ℔ N. Geldersche f 305, f 310; 128 ℔ N. Lubecker f 315. Van Rogge: 120 ℔ Amerik. f 260; 117 ℔ N. Inl. f 220. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad dadelijk in eene vaste stemming, April onveranderd, volgend najaar £ 1 hooger, Deensch £ 81½; op 9 v. Olie te leveren in Sept. £ 79; in April £ 87½. Lijnzaad een doen; 106/107 ℔ Memel f 300; 108 ℔ Riga f 320; 107 ℔ Petersb. f 355. Raapolie ruim prijshoudend; op 6/w. f 54, vlieg. f 52½; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. f 45½ a f 46; 1 Mei f 49. Lijnolie williger; op 6/w. f 41, vlieg. f 39½; 1 Sept. Oct., Nov. en Dec. f 38½ a f 39; 1 Maart f 38½; 1 April en Mei f 39. Hennepolie op 6/w. f 48½, vlieg. f 47. Raapkoeken per 1040 st. f 88 a f 92. Lijnkoeken per 104 st. f 9 a f 14½.

MIDDELBURG den 18 December.

GRANEN enz. Wij hadden heden meer Tarwe dan voorgaande week ter markt, en in navolging der verlaagde Hollandsche berigten waren koopers zeer geretireerd en wilden niet dan lager, waarvoor verscheidene houders ongenegen waren, die dan ook hunne Tarwe onverkocht overlieten. Men kocht de puike Zeeuwsche f 10. 40 a f 10. 50 naar deugd, mindere soorten f 10. Puike Walchersche werd begin Beurs op f 11. 50 gehouden, doch later kon men de beste aan f 11 koopen; de bakkerij echter kocht nog aan f 11. 25 de mud; mindere en afwijkende soorten hield men boven koers, en daarin ging schoon niets om. Zeeuwsche Rogge in ruimte ter veil; vruchteloos bood men die aan f 7. 25 te koop, einde Beurs bleef die meestal nog onverkocht over. Gerst met goeden aanvoer; puike Winter f 6. 25, mindere f 6, puike Zomer f 5. 75, mindere f 5. 50 per mud. Walchersche Witte Boonen zeer weinig ter veil, aan f 10 a f 10. 25 waren er grage koopers. Dito Bruine Boonen bijna zonder handel, aan f 10 a f 10. 50 kon men gemakkelijk koopen. Dito Paardenboonen zeer weinig ter markt en aan f 6 a f 6. 25 waren er grage koopers. Dito puike Groene Erwten f 7. 75, mindere f 7. 25, groote f 8. 50 a f 9 naar deugd. Zeeuwsche Paardenboonen f 6 a f 5. 75 naar deugd. Dito Erwten einde Beurs nog onverkocht, daarvoor werd maar f 6 geboden, waarvoor houders niet wilden afgeven. Koolzaad f 16 geboden, men hield veelal op f 16. 30 vast. Raapolie f 53. 50, Patentolie f 55. 50, Lijnolie f 43 per vat.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 19 December.

RIJST. Heden zijn in veiling verkocht 5807 balen Rangoon, van f 3 tot f 6½.

VIJGEN. Gisteren zijn in veiling verkocht 2900 m. Condaatsche tot f 10 en 5000/1, 257/2, 5700/4 m. Comadre tot f 12 a f 12½.

LONDEN den 17 December.

KOFFIJ. Op volle prijzen gaat in Ceylon Plantation veel om. Van dezelve werden verkocht 237 v., 23 vaatj. en 342 b. meerendeels klein midd. goed gekleurd tot 60/ a 64/6; een gedeelte is opgehouden tot 65/ a 66/. Van Native Ceylon is eene partij van 300 b. goed ord. onder de hand tot 53/ geplaatst. — THEE. De veilingen zijn in gelijke verhouding afgeloopen; ord. Congo blijft op 9½ a 9¾ d. — RIJST flaauw en zonder handel. Goed midd. blank Bengaal 3 d. lager. Van Carolina zijn 80 tierej. Amerik. gepeld opgehouden tot 25/. — SPECERIJEN. Blanke Peper gezocht en onder de hand betaald voor Singapore met 8 d.; zwarte gezifte dito vond koopers tot 4½ a 4¾ d. Piment flaauw en opgehouden middelsoort tot 4½ d. Singapore Foelie midd. tot goed blank 1/9 a 1/10. Notenmuskaat 1/9 a 2/2 voor kleine bruine middelsoort. Cassia Lignea 5/ a 8/ lager. — SALPETER. Ruwe zonder handel. Geraffineerde nominaal. — Van KATOEN zijn verkocht 100 b. — COCHENILLE onder de hand tot vaste prijzen, met veel handel. — IVOOR tot mindere prijzen verkrijgbaar. — HENNEP hooger. — LIJNZAAD. Hiervan vond eene lading Taganrog op levering koopers tot 64/. — METALEN. Banca Tin vast op 144/; Engelsche kwal. zijn £ 4 gerezen en te noteren als volgt: in blokk. 142/, in stav. 144/, gezuiverd op 149/. Schotsch IJzer in baren op 73/. Zink stil op £ 28. 5. — OLIEN. Lijn op alle termijnen 37/9, de overige soorten zonder verandering. — TALK stil op 58/9 a 59/. — HOPPE. Fijne soorten voortdurend gezocht. — GRANEN. Tarwe vaster, Gerst en Haver zonder verandering. — SUIKER. Ruwe iets flaauwer. Geraffineerde met minder handel.

LIVERPOOL den 17 December.

KATOEN met veel vraag en verkoopen van 10,000. b.

ANTWERPEN den 18 December.

KOFFIJ zeer vast, doch met weinig omgang. — RIJST. Tot fl. 16 zijn heden 20 tiersjes Carolina per *Belgique* verkocht. — TABAK. Van deze werden 102 b. Colombo soorten geplaatst. — POTASCH. Amerik. soorten minder willig en te koop tot fl. 26½ a 27, Russische prima Kasan tot fl. 23. — VERWWAREN. De partij gele Cachou, aangevoerd per *Cateaux Wattel*, groot 15000 kil., is heden verhandeld tot fr. 25. — TALK. Bij kalme stemming voor dit artikel zijn hiervan omgezet 2000 kil. Inl. en 60 v. Russische. — GRANEN flaauw. Blanke Zeeuwsche Tarwe is omgezet tot fl. 14 en Roode Inl. tot fl. 14½ per 80 kil. Voor uitvoer zijn geplaatst *ca.* 3000 hect. Amerik. Rogge tot de prijzen van fl. 8½ a 8¾. Inl. Rogge blijft op fl. 8, met verkoopers. Slag Lijnzaad blijft op vorige prijzen gevraagd. Berdianski op fl. 14¾. Odessa op fl. 14½ per hect. Van Zaai-Lijnzaad zijn ca. 100 v. tot geheimen prijs geplaatst. — SUIKER. Ruwe op vorige prijzen stil, met een verkoop van 30 k. Havanna per *Jesu Maria é José*. Van Geraffineerd werden teruggekocht ca. 15000 kil. fijne Brooden R. G.

AVIGNON den 15 December.

MEEKRAP blijft steeds gewild; men betaalt voor Rosé wortels fr. 46 a 46. 50. Voor Paluds op 18/m. fr. 48 a 49 en op 30/m. fr. 50.

Advertentien.

OPENBARE VERGADERING

der COMMISSIE

ter Bevordering van het Onderzoek naar de Verschijnselen op den Oceaan,

OP MAANDAG 22 DECEMBER 1856, DES AVONDS TEN 8 URE,

in het Gebouw der K. N. Y. C.

HH. REEDERS, ASSURADEURS, GEZAGVOERDERS, STUURLIEDEN en verder allen die in de Zeevaart belang stellen, worden uitgenoodigd deze **VERGADERING**, waarop de Wel Edel Gestr. Heer *ANDRAU*, Luit. ter Zee, Ass.-Directeur der Afdeeling Zeevaart bij het K. N. M. I. te Utrecht, als Spreker zal optreden, bij te wonen.

JOOST VAN VOLLENHOVEN, *Voorzitter.*
J. P. A. FRANÇOIS, *Secretaris.*

*** *ROTTERDAM.* — De Heer **DENTZ**, *Dentiste van Z. M. den Koning, van H. M. de Koningin-Moeder, van Z. K. H. Prins* Frederik *der Nederlanden en van H. K. H. de Kroonprinses van Zweden en Noorwegen enz. enz.*, is alhier gearriveerd en zal tot Woensdag den 24sten vertoeven. Gelogeerd in **den Arend**, op de Hoogstraat.

*** De Ondergeteekende is voor **Consulteerende Lijders** te Rotterdam voortaan te spreken in het *Nieuw-Bad-Hôtel*, van den Heer *Cranenbroek*, onder de Boompjes, *iederen Dingsdag*, na 10 ure.

Voor **Ooglijders** en voor **Patiënten met gebrekkigen ligchaamsbouw** is de tijd van **2** tot 3 ure na den middag beschikbaar gesteld.

Dr. W. HENDRIKSZ,
Consulterend Geneesheer en Oogarts van Z. M. den Koning en Directeur van het Geneeskundig Etablissement ZUIDERBURG, *nabij 's Gravenhage.*

LEES HIER.

Door verandering van Woonplaats *UIT DE HAND TE KOOP* eene zeer goed ingerigte **BURGERWONING** en annexe wel Beklante **TIMMERMANSWINKEL**, de eenige in de Gemeente en digt aan de Haven staande. Te aanvaarden den 1 Mei 1857. Belanghebbenden adresseren zich, met *franco* Brieven onder letter D, aan het Postkantoor te Oud-Beijerland.

Koninklijke Nederlandsche YACHT-CLUB

ALGEMEENE VERGADERING tot het ***Balloteren*** van ***Candidaten***, HEDEN NAMIDDAG ten *half twee* ure, in het Vereenigings-Gebouw.

OVERBOEKING

VAN

GEBOUWDE EN ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN.

SCHOUTEN en AMBACHTSBEWAARDERS van ***Cool, Schoonderloo*** en ***Beukelsdijk***, alsmede van ***Oost-Blommersdijk***,

Gezien Art. 184 en 187 van de Keuren en Ordonnantien van het Hooge Heemraadschap van Schieland, en in voldoening van Art. 127 § 3 van het Reglement van Algemeene Beginselen,

Geven bij deze kennis, dat zij hunne **ZITTING** tot **OVERBOEKING** der van Eigenaar veranderde **GEBOUWDE** en **ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN**, in gemelde Polders, voor dezen jare zullen houden op Zaturdag den **27** December 1856, van des voormiddags ten tien tot des namiddags ten twee ure, in hunne gewone Vergaderkamer, in het Gebouw der Arrondissements-Regtbank te Rotterdam.

En roepen zij mitsdien op alle Eigenaren welke op eenige wijze hoegenaamd, sedert 1 December 1855 tot 1 December 1856, eenige Vaste Goederen hebben overgedaan of verkregen, zich op den gestelden tijd, ter plaatse voornoemd, te vervoegen met hunne Bewijzen van Eigendom of van Overdragt der verkregen Goederen, ten einde de Overschrijving op den Waterschaps-Legger te doen plaats hebben.

Zullende in geval van nalatigheid de Oude Eigenaars verpligt zijn de Polderlasten te blijven voldoen en de Nieuwe Eigenaar ook voor hem zelven van de gevolgen niet zijn gevrijwaard. De Heeren Notarissen worden verzocht aan de nakoming dezes de hand te leenen.

De Schout van Cool en Beukelsdijk,
CORN. SCHADEE.
De Schout van Schoonderloo,
J. VAN HOBOKEN.
De Schout van Oost-Blommersdijk,
S. B. CRIELLAERT.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een zeker werkend geneesmiddel ter genezing van ***Schele*** *en andere* ***Hoofdpijnen*** *en* ***Galziekte.***

J.... K...., te Lutjebroek, was misschien een der grootste lijders aan Schele Hoofdpijn en Galziekte, en er ging geen dag voorbij of hij ondervond de uitwerkselen dezer ziekte in een hoogen graad. Bij de door Geneesheeren hem voorgeschreven medicijnen vond hij geen baat en zijne ziekte nam zelfs in hevigheid toe, tot dat de pijnen eindelijk ondragelijk werden en hij er bijna onder bezweek. Eindelijk begon hij de **Pillen** van ***Holloway*** te gebruiken, welke spoedig zijne ingewanden zuiverden, zijn gestel verbeterden en na twee maanden tijds hem volmaakt deden genezen, zoodat hij sedert dien tijd geene de minste pijnen meer heeft gevoeld.

Zijn op *franco* aanvraag à contant te bekomen bij den Heer **J. M. VAN RENESSE**, Depôthouder te **'s Gravenhage**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede in *Holloway's Etablissement* te **Londen, 244**, Strand, en te **New York, 80**, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van f 0. 80, f 1. 85, f 3. 00, f 6. 75, f 13. 50, f 20. 50.
POTJES ZALF.... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

Er wordt *TE KOOP* gevraagd een **goed Gedresseerde**

Staande JAGTHOND,

van Fijn Ras, bij voorkeur **Langharig.**

Adres *franco*, met opgaaf van prijs, ouderdom en waar te bezigtigen, onder letter B, bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel, Hoogstraat.

Openbare Verkooping,

op Dingsdag den 23 December 1856,

des voormiddags ten 10 *ure*,

van eene aanzienlijke Partij **YPEN BOOMSTAMMEN, TAKKEN, TOPHOUT**, ongeveer 3000 pond *Geslagen* en 3000 pond *Gegoten* **OUD IJZER**, en eenige **AFBRAAK** en *buiten gebruik gestelde* **GOEDEREN**; onder deze laatste bevinden zich eenige **vergulde Kroonen** en **koperen Kantoorlampen**, alles liggende aan het Stads Timmerhuis te Rotterdam;

van **103 POPULIEREN BOOMEN**, liggende aan den Overschieschen Straatweg, **WILGEN-, RIJS-, ELZEN- en ESSEN-HAKHOUT, TAKKEN, STAMMEN** en **YPEN RIJS**, liggende bij den Achterweg, op het Land achter- op het Plein vóór- en op de Begraafplaats zelve, in Crooswijk;

van 4 Percelen **WILGEN HAKHOUT** van Hoofdstoven, aan het Zwanengat, 42 Percelen zware **YPEN BOOMEN** en 1 Perceel **RIETGEWAS** langs den Mookhoek, alles te Fijenoord;

van 19 Percelen **YPEN STAMMEN, 27** Percelen **YPEN RIJSHOUT** en 9 Percelen **TOPHOUT**, liggende aan Bosland;

van 8 Percelen **WILGEN HAKHOUT** van Hoofdstoven, aan den Hoogen Zeedijk, bij den Molen *Zorgvliet;*

van 25 Percelen **YPEN RIJSHOUT**, in de Hoflaan;

van 5 Percelen **YPEN RIJSHOUT** en 39 Percelen **WILGEN HAKHOUT** van Hoofdstoven, aan 's Gravenweg;

van 2 Percelen **WILGEN HAKHOUT**, liggende bij de Slikken aan het Willemsplein, en

van 7 Percelen **EIKEN STAMMEN** en **TOPHOUT**, liggende in het Park.

De Verkooping zal aanvangen aan het Stads Timmerhuis voornoemd. Alles zal op de plaats waar het zich bevindt worden verkocht; met uitzondering evenwel van al datgeen, hetwelk te Fijenoord, bij den Molen *Zorgvliet*, aan den 's Gravenweg, op en bij de Begraafplaats, aan den Overschieschen Straatweg, in het Park en bij de Slikken aan het Willemsplein aanwezig is, dat mede op het Timmerhuis zal worden verkocht; alles op de voorwaarden, die op meergemeld Timmerhuis, op de gewone dagen, van des voormiddags 9 tot des namiddags 4 ure, ter lezing liggen.

Alles wat binnen het Timmerhuis ligt kan bezigtigd worden op den vorigen dag, van des voormiddags 9 tot des middags 12 ure.

Schouwburg *Concordia*,

op de **Kruiskade.**

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,

Directie: ***BREEDÉ & VALOIS.***

(*N.° 9 van 't Abonnement.*)

ZATURDAG den **20** December **1856**:

MARIE, of *Getrouwe Liefde*, Tooneelspel in vijf bedrijven, naar het Hoogduitsch van *E. Devrient*, door *B. L.* Daarna: **EENE VRIENDSCHAPSDIENST AAN BLANCHARD**, vrolijke Vaudeville in één bedrijf, naar het Fransch, door *W. P. Bangert*.

Aanvang ten 6½ ure.

Entreeprijs **f 0. 90.** Na 9 ure **50** Cents.

Plaatsen kunnen aan het Lokaal besproken worden a **10** Cents extra voor iedere plaats.

ZATURDAG den 27 December

GEENE VOORSTELLING.

MAANDAG den 29 December

BENEFICE-VOORSTELLING van ***H. P. J. Boems.***

In de Zaal mag niet gerookt worden.

De Ondergeteekende heeft de eer zijnen hartelijken dank te betuigen voor de hoogst vereerende blijken van deelneming en bijval, zijne Voorstellingen tot heden zoo ruimschoots te beurt gevallen, en *vooral voor het talrijk bezoek en de toejuiching bij zijne Buitengewone Representatie op Donderdag den 18 December ll.* Hij geeft hiermede de plegtige verzekering, dat deze avond steeds in dankbare herinnering bij hem zal blijven, en dat hij alles wat in zijn vermogen is zal aanwenden om zijne Onderneming die vereerende gunst en protectie steeds waardig te doen blijven.

Rotterdam
19 *December* 1856.

EDUARD BAMBERG.
Directeur.

SALON DES VARIÉTÉS,

te Rotterdam, in de Lombardstraat,
onder Directie van ***EDUARD BAMBERG.***

ZATURDAG 20 DECEMBER 1856,
wegens uitnoodiging tot eene **Representatie** in den **Schouwburg** te **Dordrecht**

Heden geene Voorstelling.

Zondag 21 December: **TOONEELVOORSTELLING** voor het **Collegie Ontspanning en Genoegen**, met Introductie.

H. EDW. CAPADOSE,
Secretaris.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.